

ORJUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12— Din, za celo leto 48— Din; za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi po ceniku. — Posamezna številka Din 1.50.

Lastnik ing. F. KRANJEC. Odgov. urednik VI. I. GALZINJA.

IZHAJA VSAKO NEDELJO.

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Učiteljska tiskarna. Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo. POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI.

F. ŠL.:

Hvaležnost domovine.

K smrti sobojevnika Kralja Petra Viktorja Merlaka.

Na dan, ko so topovski streli naznanjali raz grad, da praznuje rojstni dan Aleksander I., vladar svobodne in ujedinjene Jugoslavije, pokopavali so v Ljubljani enega redkih preostalih sobojevnikov velikega kralja Osvoboditelja izza njegovih vstaških bojev s Turki.

Pokopali so ga ob uri pozabljenih in zapuščenih, ob polu 2. uri popoldne. Ni bilo ne cvetja, ne govorov, zastopniki vlade so pustili svoje cilindre v omari in »hvaležni narod« je v kavarni srebral svojo turško. Poleg zastopstva vojaštva, ki je dostavilo tudi godbo in deputacije sava za dobrovoljcev, bila je Orjuna edina, ki je izkazala dostojno čast možu, ki je v najtežjih časih za svobodo in spas naroda tvegaj največ — izpostavil svoje življenje.

Edino cvetje, ki ga je domovina poklonila najidealnejšega moža, je bil venec oblastnega odbora organizacije jugoslovanskih nacionalistov.

Kot neznanec brez imena je ležal na mrtvaškem odru zanemarijen in zapuščen, niti čevljev mu niso dali na noge, ki so v sledu Petra Mrkonjiča krvavele po bosanskih šumah in hercegovskih pečinah.

Edini drug mu je bila častna straža Orjune.

In vendar je zaslužil pogreb lepši kot vse žrtve s suhega bajerja, dali bi mu pa lahko vsaj takega, kot ga prireajo vsem bivšim avstrijskim oberstom.

Trpke misli so se porajale v nas, ko smo videli poslednjo pot brezdomno enega prvih slovenskih borcev za svobodo vseh Jugoslovancev. Bojevnika v pravem smislu, s puško v roki in handžarjem za pasom, ne pa junaka papirnatega programov.

Zaželeli smo si nazaj umrlega Cankarja, da bi s strupeno svojo besedo ožigosal vse one rejene, plešaste in puhloglave rodoljube, ki so zlicitali na javni dražbi vodstvo naroda, ne zavedajo se pa niti najprimitivnejših dolžnosti, ki jih imajo napram njemu.

Se manj pa napram onim, katerim se imajo zahvaliti, da jim ni treba več upogibati sluzastih hrbtnic pred avstrijskim orlom.

Pred temi ljudmi je pravica onih, ki trpe in umirajo za resnično svobodo naroda, pravica hlapca Jerneja.

Umrli Viktor Merlak je bil eden redkih še živečih vstašev, ki so se pridružili za časa protiturskih vstaj na Balkanu princu Petru Karadjordju, ko je prihitel iz tujine in se postavil na čelu ljudi, ki so zapustili dom in svojce, da začno blazno borbo proti tisočkratni premoči otomanske sile. Živi jih danes menda komaj še nekaj nad 30, med Slovenci poleg umrlega samo še br. Toman. Oni so bili junaki dejanj, zasnovanih po nevzdržni volji do svobode in ljubezni do trpečih bratov, ki jo je nosil v srcu njih voditelj, poznejši kralj osvoboditelj vseh Jugoslovancev. Ob njegovi smrti so zadnjič zadeli puške na rame in ga spremili na zadnji poti.

Takrat se je oficijelna »domovina« vzdramila za trenutek, vsi še živeči so bili odlikovani z najvišjim odlikovanjem Karadjordjeve zvezde in vlada je odglasovala dosmrtno pokojnino.

A daleč do Boga, še dalje do Beograda. Po letu in mesecih zadeva še vedno ni priromala do Ljubljane in tako je ubogi Merlak hiral v pobar, Lukan in dr. so imeli važnejših manikanju, ker Jugoslovani kot Hri poslov dovolj, kot brigati se za pokojnino Petrovega sobojevnika.

Niti visoko in zaslužno odlikovanje jih ni vzdramilo, ker navajeni so bili, da so se po vplivu strankarskega režima vsipali redovi tudi na prsa, ki bi zaslužila kroglo.

Pred tedni je pokojni Merlak ponovno šel povpraševati po svoji pravici. Pri tej priliki ga je podrl nepreviden kolezar in ga tako poškodoval, da so ga prepehali v bolnico. Tu je junak, odlikovan s Karadjordjevo zvezdo, trpel tako pomanjkanje, da so listi morali javno pozivati na zbirko — da je lahko kadil.

Oslabelo telo ni preneslo trpljenja in ponižanja, Merlak je sledil svojemu kralju tja, kjer ni bojev ne sovraštva. Marsikakega zaslužnega moža je že doletela usoda, da so njegove zasluge cenili šele ob smrti in skušali pri pogrebu nadomestiti, kar so v življenju zamudili. Petrovemu vstašu niti to ni bilo usojeno.

Pogreb se je vršil na mestne stroške.

Na dan proslave rojstnega dneva kralja Aleksandra, sina Petra Osvoboditelja.

Vodil ga je spomin njegovega voditelja v obliki Karadjordjeve zvezde, ki jo je na blazini nosil podporočnik.

Sledilo mu je komandirano zastopstvo vojske.

In nekaj njegovih drugov po mišljenju — dobrovoljcev.

Tisoči in tisoči, ki svoj obstoj in svobodo dolgujejo trpljenju Karadjordjev, Merlakov, Tomanov in kar jih je še znanih in nezanih junakov — so pa ostali doma.

Z ljubeznijo v srcu ga je spremljal drug mu v bojih, br. Toman, ki je imel solze v očeh, ko je videl, kako spoštuje domovina one, ki jim dolguje svobodo.

Z ljubeznijo v srcih ga je stražila in spremila do groba Orjuna, ki v teh prvih Petrovih vstaških slavij začetnike boja, katerega dokončanje je prevzela ona.

Našo ljubezen so Ti tolmačile cvetke, ki smo Ti jih edini prinesli k slovesu.

Mesto solz na grob pa Ti bodi posvečena v zadnji pozdrav zakle- in istim pogumom kot Ti branilcev: »Da bodemo z isto vztrajnostjo čast in svobodo domovine, da pa bodemo z enako odločnostjo uničevali tudi one, ki izsesavajo in uničujejo domovino in njeno svobodo in ki puščajo, da umirajo njeni heroli v bedi in siromaštvu!

Borcu za svobodo — Viktorju Merlaku — slava!

Policijski komesarijat Rakek.

Ena najvažnejših nalog vsake državne uprave je gotovo ta, da budno in z največjo pozornostjo pazi na svoje državne meje. Na teh pa se odlikujejo še posebej gotove važne točke, ki predstavljajo takorekoč vrata in okna državne zgradbe. One zahtevajo povečano pozornost vsake državne uprave, ki mora na taka mesta postaviti zmožne vararje in pazne čuvaje, da vztrajno in z največjo požrtvovalnostjo gledajo, kaj dela sovražni sosed, da pridobivajo in negujejo tam čez mejo naše prijatelje, da pa obenem vrše kontrolo nad tistimi, ki prihajajo in odhajajo. Naša država, ki je vsled nahodnega nosu g. Ninčiča in pa vsled naše nezmožne diplomacije obkrožena s številnimi in močnimi sovražniki, bi morala tembolj posvečati pažno takim važnim obmejnim točkam. Temu pa ni tako, in navajamo danes v dokaz in zadnje opozorilo merodajnim faktorjem obmejno postajo Rakek.

Kot skrajna točka dvotirne Južne železnice tvori Rakek gotovo eno izmed najvažnejših naših obmejnih postojank. Okoli 100 oseb in tovornih vlakov križa dnevno sem in tja našo državno mejo. Na teh vlakih se vozi svetovna publika, ki pozorno motri naše razmere in potem v tisočih pogovorih vrši neizprosno, v pretežni večini celo škodoželjno kritiko. Tu je transit za vse naše sosede, prijatelje in sovražnike. Onkraj te naše postojanke pa stoji največji naš sovražnik, ki izrablja vsako našo slabost sebi v korist, ki nam pošilja celo armado ogleduhov v našo državno hišo, ker dobro ve, da naš račun z njim še ni zaključen in že slutiti, da bomo ta račun saldiral mi nacionalisti.

V svrhu obrane državnih interesov je na tej točki postavljen obmejni policijski komisarijat, ki mu načeljuje policijski komisar Predić s približno 14 uradniki in uslužbenci. Formelno je torej dovolj poskrbljeno, da bi se očuvalo našo državno mejo, v resnici pa je ta komisarijat sramota za našo državo. Komisar Predić sam zanemarija svojo službo. Po cele noči in celo po več dni zapuščajo svoje službeno mesto. Njemu so ljubše zabave ženske družbe v ljubljanskem baru in drugih zabaviščih, kakor pa vestna služba. Njegov drugo stanovanje je hotel »Tivolij«. Jasno je, da po takih celonočnih šampanjskih ekskurzijah ni mogoče vestno vodstvo tako važnega urada kakor je policijski komisarijat na Rakeku. Toda to še ne bi bilo največje zlo. G. komisar Predić se vozi na zabave tudi v Postojno k Italijanom in se je celo enkrat vrnil od tam tako pijan, da ga je moral službujoči orožnik pod pazduho spraviti v urad na otomano. Za take ekskurzije in druge ugodnosti pa seveda zahtevajo Italijani protiuslužbe, ki jim jih g. komisar tudi radevolje dovolji, bodisi v svojem lastnem delokrogu, bodisi s pomočjo svojega prijatelja g. Ninčiča. Tako je izposloval na nemalo začudenje carinske oblasti, da smejo Italijanski oficirji nemoteno hoditi po naši državni cesti iz Postojne v Hotederšico. Da se ti oficirji ne sprehajajo v svojo zabavo po naši državi, ampak v našo škodo, je vsakemu jasno. Dalje izdaja g. Predić samolastno in profizakonito osebam dovoljenje za prelaz meje, seveda v sporazumu s svojimi italijanskimi prijatelji. Na drugi strani pa šikanira domače prebivalstvo in se neopravičeno vmešava v občinsko avtonomijo rakovške občine. Tako je naš poziv proti njemu v eni prejšnjih številkih »Orjune« nalepil na okno službenega lokala z izjavo, da ukinja pro-

Občni zbor Orjune Ljubljana.

Upravni odbor, odnosno komisarijat sklicuje v smislu §§ 44—48 štatutov

redno letno skupščino mestne Orjune v Ljubljani

za petek, dne 28. decembra 1923 ob 20. uri v veliko dvorano MESTNEGA DOMA.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o dosedanjem delovanju.
2. Absolutorij funkcionarjem.
3. Volitve novega upravnega odbora in revizijskega odbora.
4. Delovni program za bodoče.
5. Slučajnosti.

Prisostvovati skupščini imajo pravico vsi člani, glasovati le polnoletni, ki lahko pooblaste tudi koga drugega.

Vsak član naj prinese seboj izkaznico, če pa iste še nima, potrdilo o plačani članarini.

Pred občnim zborom se lahko v dvorani plača članarina in dobe znaki in izkaznice.

laznice. Šele na pritisk višje oblasti je moral to zlorabo državne oblasti obustaviti. Ena nemalih krivd pa je tudi ta, da lažnivo obvešča svoje predpostavljeno ministristvo notranjih del in tako provzroča zmedo in neprijazno razpoloženje med samimi državnimi oblastmi. Tako je izvestil povsem lažnivo ministristvo o naši proslavi na Rakeku povodom razvija prapora in s tem obdolžil teritorialno orožništvo in Orjuno deliktov, ki so jih zagrešili njegovi lastni uradniki. Vsa ta dejstva ustvarjajo med občinstvom proti temu človeku nezaupanje in mržnjo tako, da je vsako medsebojno delovanje, ki je na tem mestu neobhodno potrebno, povsem izključeno. To nerazpoloženje je dalo tudi povod, da smo v eni prejšnjih številkih priobčili poziv na vse naše člane, somišljenike in zaupnike to in onstran meje, da se čuvajo pred Predićem.

Jasno je, da vpliva vse to ravnanje načelnika urada na urad sam in njegove uslužbenice. Uradništvo, ki vsled tako pogoste neopravičene odsotnosti svojega šefa ne občuti nobene kontrole, se tudi po tem ravna. Pijančevanje pozno v noč povzroča vedno prepire in nevoljo do dela. Uradne ure se ne drže. Vlaki večkrat prihajajo in odhajajo brez navzočnosti uradnika. Internacionalne vlačuge se za spolno plačilo prepuščajo preko meje, med tem ko se naše zavedne ljudi brezmerno in nepotrebno šikanira. V dokaz temu navajamo gorostasno dejstvo, da je živorarila zloglasna špljonka Androlčka celih 8 dni z uradnikom komisarijata na Rakeku, nemoteno cele dneve posedala in polegala v uradu, kjer jej je bilo vse odprto in jej je še celo nastavljenec komisarijata moral prenesti zaupno pismo v Postojno. Drugi uradnik je dobil z

enako vlačugo v uradnem prostoru sifilis. Tretji je bil svoječasno komunistični hujskač. Oba sta sedaj prestavljena. Na njih mesto pa je prišel policijski pisar Gerlica. Značaj tega človeka kaže dejstvo, da je v javnem uradu hotel strgati portepete s svoje sablje in ko mu to ni uspelo, je isto lopnil ob tla, češ, ako ga zadene najmanjša kazen za njegovo pregreho, njemu ni treba te službe, on zna laški in bo vedno dobil pri fašistih boljše.

Kak utis napravi tako uradništvo na podrejeno orožništvo, in da je isto izgubilo pred njim vsak respekt, bo vsakomur jasno. To orožništvo je še izpred vojne in vojne dobe naučeno vse drugih manir in dobro ve, da bi vsak tak uradnik v bivši Avstriji sedel v zaporu, ne pa na tako odgovornem mestu. Vse to pa se ne odigrava mogoče kje v Piškopeji, ampak pred očmi celega sveta, na zapadnih vratih naše države. Vse to je našim oblastim dobro poznano in je bil radi tega g. Predić že enkrat prestavljen v Suhotico, toda njegov mogočni zaščitnik, šef policije g. Lazarevič, je svojemu varovancu po enomesečnem dopustu izposloval zopetno vrnitev na Rakek. Mislili smo, da se bode popravil, toda varali smo se. Opozorjamo merodajne faktorje, da je naša potrežljivost pri kraju in najkončno store svojo dolžnost, sicer bodedo morali posredovati mi na občuten način, četudi to ne bo v korist državni avtoriteti, ki jo ljudje Predićevega kova rušijo. Na njegovo mesto pa naj pride človek, ki bo razumel, kaj je država in Nacija in kaj je njegova dolžnost do obeh.

Pred Predićem in komisarijatom Rakek pa kličemo vsem našim članom, zaupnikom in somišljenikom to in še posebej onstran meje — **Pozor!**

Bodimo čuječi!

(Dr. Šnuderl.)

Ako pregledamo podatke prvega kongresa, razvidimo iz njih smer in cilj našega dela; po smeri in cilju pa se mora ravnati pot in način, s kakšnim delovanjem se naj uresničuje naša ideja. Vprašanje vodstva je rešeno. Če se bo res vse delo vodilo strogo centralistično, če bo ekspozitura v Beogradu verno obveščala o položaju in se pokazala sposobno pravilne zaključke izvajati iz raznih političnih in gospodarskih pojavov, najti si potrebne stike in vi-re, ter če bo te podatke centralni odbor znal smiselno upoštevati pri dajanju direktiv, bomo postali močni.

Toda to je delo centralne ekspoziture in centralnega odbora, delo

od zgoraj. Zanimivo in važno je vprašanje, kako naj delujejo celice tega organizma, mestni odbori, poverjeništa. Delo od spodaj.

Naš pokret je proces. Kdor misli, da mora doseči od nekoga kako pravo, bo nastopil pot pravde. Deloval bo na to, da mu sodniki pravo priznajo. In če mu nasprotnik potem pravice ne da, nastopi z eksekucijo.

Naš pokret je proces. Ljudstvo je naš sodnik. Zato je glavno delo, pridobivati si tega sodnika. Ustanoviti se mora čim največ organizacij in tem organizacijam je glavni cilj: dejansko obstojati in ustanavljati nove.

»Bodite čuječi.« je svetopisemski izrek. Vse notranje delo organi-

zacije naj stremi za tem, da utrdi v članih jugoslovansko zavest. Kako to doseže, je vseeno. Predavanja, prireditve, gojenje skupnosti v javnih zborih, v Sokolu itd. Obstojati mora močna zveza s sosedi, menjavajo naj se predavatelji in več organizacij naj skupno nastopa. Zlasti živahna bodi zveza iz mesta, od koder je izšel pokret in oblastni odbori naj nadzorujejo in pospešujejo take stike z jedinicami.

Bodimo čuječi, to je, v stalno živimo globoki zavesti jugoslovenstva, fanatizirani za absolutno ljubeznijo in vero do Enege, ki je Srb, Hrvat, Slovenec. Če dosežemo to nacionalno čuječnost pri članstvu, smo dosegli vse: Tako čuječe ljudstvo bo izvrševalo pri kongresu začetni program, saj je isti le posledica nacionalizma.

Bodimo čuječi! Zato ne bismo spečili! Separatisti, avtonomisti niso vedno naši sovražniki, neverniki so; z besedo, pobudo in vzgledom med nje, ne s pestjo! Mestne organizacije naj delujejo v glavnem s pridobivanjem članstva in utrjevanjem jugoslovanskega pojmovanja države. Iz mest naj člani nosijo besedo o jugoslovanski kulturi na dežele. To delo, okrepljeno z javnimi nastopi, bo največje orožje zoper nevernike. Naučili se bodo ločiti laž od resnice in od politično separatističnih in avtonomističnih demago-

gij zavedeni ljudje bodo uvidevali. S tem pa bomo redčili njih vrste in se pripravljali za oni čas, ko bodo dosednji vodniki ljudstva morali prepustiti svoja mesta pravim vodnikom.

A za vse to je glavno, da smo čuječi, to je, da smo prežeti nacionalizma!

Tako bomo proces dobili. Sodba bo naša.

A da jo izvršimo, moramo pripravljati eksekucijo. Disciplino, jake akcijske čete. A one naj bodo le straža našega pohoda, one so le samoobramba, one niso naše sredstvo. Prezvišena je ideja jugoslovanskega nacionalizma, da bi se manifestiralo v nasiljih in pouličnih izgrelih. Naše članstvo mora bolj zaposlovati kulturne ustanove in manj sodišča. Moralni udarci so hujski in učinkovitejši, kot udarci s pestjo. Pa tudi v samoobrambi bomo udarjali zvodnike in prizanašali zaslepljenim rojakom, neustimljeni bodi bič le proti tujerodskemu izizvanju.

Taktika ob meji in v krajih, ki so pomešani s tujimi narodnostmi, bo seveda drugačna, kakor v drugih krajih. Po gori očrtnem programu bo stvar krajevskih organizacij, prilagoditi delo danim razmeram.

V vsem pa nam bodi geslo:

Bodimo čuječi!

Vsem bratskim Orjunam v Sloveniji!

Nemška predrznost sega zopet po naši lepi zemlji. Peščica oholih od naših žuljev obogatelih mariborskih in štajerskih Nemcev hoče z dovoljenjem vlade osnovati v Mariboru novo veliko nemško tiskarno in banko, ki naj bi izdajala hujskaške nemške liste in obujala zopet narodno mlajnost in odpadništvo. Bratje, to se ne sme zgoditi! Vsa zavedna in narodna slovenska javnost se mora dvigniti kakor en mož in odločno povedati, da tega ne dopusti, in ne bo nikdar dopustil! Pozivamo zato vse naše organizacije širom domovine, da privede o priliki prihodnjih praznikov javna protestna zborovanja in odpošljejo protestne brzojavke vladi v Beograd.

OBLASTNI ODBOR.

Posle kongresa.

Rezultati našeg kongresa našli su na jednodušno odobravanje svih članova pokreta, a izazvali su jak dojam i u ostaloj javnosti, i ako, krivnjom loše organizirane obavestajne službe našeg kongresa, nismo još mogli da čitamo komentare svih političkih organa naših stranaka i grupa.

Kad velimo »jak dojam«, ne mislimo uvek na prijaznost. Kao što se svak mogao iz toka i rezolucije kongresa uveriti, mi smo bili i ostajemo borbena organizacija, i kao takovi unapred računamo i čak se veselimo neprijaznosti zlih i zavedenih. Ako je netko iz naše otvorene kritike dosadanjeg rada mogao da misli, da mi postavljamo samo kulturna omladinska organizacija sitnog rada i teorijskog nadmudrivanja, taj se je kruto prevario. Jest, mi smo kritizirali pošteno svoj rad, kao što kritiziramo i tuđi; učinili smo to čak toliko pošteno, da svi to ističu kao retkost (u našem kukavnom partijskom životu to i jest retkost!), ali mi nigde i ničim nismo desavuirali, i našu borbenost kao princip, ni naše akcione, kao nositelje te borbenosti; niti ćemo to ikada učiniti. Mi smo grešili u pojedinostima; bilo je incidentata i tučnjava, koje osuđujemo, i kazniti ćemo najstrože svakog člana, koji ih ponovno izazove; — ali u načelu mi dižemo visoko barjak borbe i muškog požrtvovanja za svaki slučaj i priliku, gde budemo videli da dostojanstvo Nacije i pokreta traže akciju, bilo umom ili mišicom.

Uopšte, vara se svatko tko misli, da smo se mi u biti išta izmenili. Mi smo i pre bili vanpartijski pokret, i u celini se to provadjalo, ma da u pojedinostima nije. Mi smo i prije bili kulturno i socijalno orijentirani, pa se i na tome radilo, samo ne dovoljno intenzivno. Od sada pak hoćemo, da do kraja i u svemu ostanemo van partizanstva, i da što više snage uložimo, i za borbeni nacionalizam, i za kulturni rad, i za socijalna pitanja.

Kongres bi imao da znači u stvari početak novog rada na već preuglavljanim bazama. On znači i no-

vu taktiku, naročito u cilju okupljanja svih borbenih nacionalističkih snaga u naš pokret, a što smo u rezoluciji i u referatima toliko naglasili dostojanstvenost (i što se naročito opazilo!), tim se zaista itelo manifestirati i potrebu discipline među članstvom i označiti važnost naše uloge u javnom životu.

Na naročite simpatije naišao je naš kongres u štampi t. zv. »srednje linije«. (»Slobodna Tribuna«, sarajevski »Narod«, »Novo Doba«, sušački »Novi List« i »Slovenski Narod«). Osim simpatije, ima u tim člancima doduše i zlobnih aluzija na naš prijašnji rad, a naročito na to da bi on bio »škodilo jugoslovenskoj ideji« itd., na što ćemo se drugom prilikom osvrnuti. A za sad, — na simpatijama — hvala!

Medjutim, baš te krugove želili bi upozoriti na gornje naše reči, kao i na izveštaj sa kongresa u poslednjoj »Pobedi«, — jer ne bi želili da bude nesporazumaka. Mi smo kazali otvoreno, kako se odnosimo prema našim strankama uopšte, i prema pojedinima napose. Odlučno ostajemo kod toga da smo vanpartijska organizacija, i to ćemo dosledno provadjati, ali nikako nebi želili da ko bilo uzme tu našu odluku kao orijentiranje od ove ili one grupe k nekoj drugoj grupi. Kao što smo se uvek ogradjivali protiv toga da smo kakav ogranak demokratske stranke, tako smo i sada otvoreno kazali, da su nam demokratska i zemljoradnička stranka po svojoj jugoslovenskoj ideologiji najbliže, a kazali smo i to, da su nam i Jugosloveni oko t. zv. »srednje linije« po svojoj jugoslovenskoj ideologiji (u koliko je kod svih prava!) isto tako blizi.

Ali, kao što se s druge strane demokrate udaljuju od nas po onim oznakama, koje su zajedničke svim strankama starijih generacija; po suvišku partizanstva, ličnim borbama, pomanjkanju do kraja izradjenih novih pogleda, pomanjkanju jedne jače konstruktivne borbenosti (čega svega kod drugih ima još i manje!), — tako su nam i »srednjinijaši« još više tuđi po svojoj akcentiranoj

neaktivnosti po tipičnom rasparčavanju na stotinu odvojenih mišljenja i grupa, po komotnom stanovištvu kritiziranja kroz dobro osigurane listove, bez ikakvog jačeg nastojanja za većim zamasi, za borbenim pokretima itd. Mi, kao borbena organizacija, volimo i lošiji rad više nego nikakav rad. »Slobodna Tribuna«, n. pr., koja se zaklinje na jugoslovenstvo, a još uvek joj je politički ideal blokaš Trumbić, i čiji su rezultati rada još uvek ograničeni na putne torbe g. Marjanovića i Giunia, — takova jugoslovenska grupa ne može, naravski, da pobudi u nama nikakvo, ni pouzdanje ni simpatije.

Demokrate i zemljoradnike, kao stranke sa svojim zlim i dobrim stranama, sa dodirnim i nedodirnim s nama točkama, mi možemo i najoštrije kritizirati, ali srednju liniju mi bi morali naprosto negirati. Jer kakav je njen »raison d'être«? Ili stvaranje nove jugoslovenske stranke, ili stvaranje jedne vanpartijske jugoslovenske organizacije? — Sa kojim oznakama? Zar jači rad, veća disciplina, određeniji pravac, čišće jugoslovenstvo, istaknutija borbenost, — nego u drugim grupama? Ni govora! Šta više, — možda još neboljnije jugoslovenstvo, veća anarhija odvojenih mišljenja, komotni liberalizam fraziranja umesto borbenosti, nikakva sposobnost pokreta itd.

Ako je potrebna jedna nova vanpartijska jugoslovenska organizacija, onda se ta mora od starih razlikovati u nečem višem, nego što su samo drugi (ali ne i drugačiji) ljudi, i samo kritiziranje. Ona mora da unese mladost i borbenost kao vitalitet, a nova gledišta i nove ljude kao sadržinu. I to smo mi, — »Orjuna«. Zato smo i prodrli u sve krajeve

Nacije, dok je »srednja linija« kroz isto to vreme, i uza sva bogata sredstva, nekoliko kongresa i nekoliko dobrih listova, — gubila čak i generale.

Naše smernice posle kongresa ne mogu dakle nikako da budu u nekakvom približenju »srednjoj liniji«, kao što se to šaputa; i to naprosto zato što ta njihova »srednjost« znači nemotornost i neorijentiranost, dočim smo mi, i ako za okupljanje svih čistih i sposobnih nacionalističkih snaga, ipak za potpuno i jasno označeno jugoslovenstvo, za orijentiranost i disciplinu u svakom pravcu, i za odlučnu borbenost i živ pokret, bez obzira na mrtve formalizme.

Ako su i oni za ovo, oni mogu da dodju k nama, ali mi unatrag ne idemo. Mi naravski znamo, da oni to ne će učiniti, ali, jer s druge strane znamo i to da među njima ima zaista ljudi lepe prošlosti i dobrih Jugoslovena, — mi ćemo i na njihovu grupu gledati onim očima, kojim gledamo na svaki element podesan za jačanje i okupljanje jugoslovenskih redova proti separatističkim, i prema tome će se ravnati i naša taktika.

Gornji članek je prinesla »Pobeda«, naš centralni organ, u svojoj 47. številki. Po svojoj vsebini tvori dopolnilo, odnosno obrazlaženje referata br. Nike Bartulovića, katerega so nekateri naivni politiki smatrali kot umik Orjuna iz bojne linije in poizkus približanja neodločnim politikom srednje linije.

Članek priobčujemo v originalnem tekstu, ker hočemo v bodoče tudi na ta način delovati v našem listu za zblizanje in končno ujedinjenje, da bodemo nudili članstvu vsebino tudi v srbo-hrvatskem narečju. Uredništvo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM CENJ. NAROČNIKOM IN INSERENTOM
UPRAVA.

Sporazum med Nar. Obrano in Orjuno.

Kakor smo poročali že v kongresni številki, je kongres končno veljavno verificiral sporazum med našo organizacijo in narodno obrano. Delovanje slednje, ki je zlasti razširjena v srbskem delu našega naroda, je tudi med Slovenci dovolj znano po intenzivni kredentistični propagandi, ki jo je vodila pred vojno in ustvarjala revolucionarno razpoloženje predvsem v Bosni, Hercegovini in Vojvodini, odnosno Sremu. Gotovo je, da je s to zvezo dveh najmočnejših organizacij v državi ustvarjena močna nacionalistična fronta, ki bo kos vsem nasprotnim napadom. V naslednjem priobčujemo besedilo dogovora, sklenjenega sicer že na sestanku v Beogradu avgusta meseca, a pravno veljavnega od našega kongresa dalje.

»Zastopniki središnjeg odbora narodne odbrane in organizacije jugoslovenskih nacionalistov so se na svojih skupnih sejah dne 26. in 27. avgusta l. 1923. v Beogradu sporazumeli na podlagi konštatacije, da je organizacija jugoslovenskih nacionalistov popolnoma izvenstrankarska organizacija ter sklenili:

1. Obe organizaciji obdrže tudi v bodoče svojo notranjo samostojnost.
2. Organizacija jugoslovenskih nacionalistov stopa v tesne zveze s središnjim odborom narodne odbrane v svrhu skupnega delovanja v

korist naroda in domovine.

3. Vodstvo organizacije jugoslovenskih nacionalistov ne bo dopustilo nobene akcije večjega značaja brez predhodnega sporazuma z središnjim odborom narodne odbrane.

4. Da se manifestira tesna zveza in enotno postopanje obeh organizacij vstopi en delegat organizacije jugoslovenskih nacionalistov kot član v središnji odbor narodne odbrane.

5. Ta sporazum stopi v veljavo, čim ga vodstva središnjeg odbora narodne odbrane in organizacije jugoslovenskih nacionalistov odobre, nakar se bo sporazumno objavil.

Podpisani zastopniki Orjune. Za direktorij:

Jerko Čulić s. r. Ciro Čičin-Šain s. r.
Za oblasni odbor južne Srbije:
Milosav Jelić s. r.

Za Zagreb in Ljubljano:
Atanasije Ristić s. r.

Za Vojvodino:
Dobroslav Jevdjević s. r.

Za Bosno in Hercegovino:
Julij Urlep s. r.

Za Srbijo:
Dr. Mogorović s. r.

Zastopniki središnjeg odbora narodne odbrane:
Ž. Rafajlović s. r. Svet. Tomić s. r.
Pavle Jurišić s. r. Svet. Stojadinović s. r.

Poziv.

Dopisnika, ki nam je poslal dopis, priobčen v 53. številki našega lista pod naslovom »Tvrđka Pogacnik all gospod Bizjak, pisarniški rav-

natelj«, pozivljamo, da se takoj zglati v uredništvu, ker bodemo v nasprotnem slučaju objavili njegovo ime. Uredništvo.

Manufaktura, moda, konkencija **DRAGO**
v zalogi specijelno angleško i češko sukno, vseh vrst obleke, dežni plašči, usnje, ni sukneži, pelerine.
SCHWAB
izdelava obleke i lastnem modernem salonu i muškim i ženskim odjevom
LJUBLJANA DVORNI TRG 3.

Damsko in moško
Manufakturno blago
po znatno znižanih cenah
priznано najboljših angleških, čeških in drugih tvornic se dobi pri
SNOJ & MODIC
Prešernova ulica št. 3
v palači Mestne hranilnice.
Priložnostni nakup
za božična in noveletna darila.

Premog
Drva
Oglje
Excelsior - cement
1^a strešna lepenka
najboljši // najcenejši!
ori
„Impex“
Ljubljana, Krekov trg št. 10
Telefon 70, 349.

Pazi!
Aleksandrova c.
št. 12.
Pazi!
Pazi!
Pazi!

Kljub vsemu so moške obleke, raglani, zimske sukne, jopiči za lov in šport i. t. d. pri tvrđki najboljšje kakovosti **J. MAČEK** in najcenejše. Oglejte si brezobvezno največjo zalogo v trgovini. — Dobavitelj = Državne železnice. =

LJUBLJANA, Mestni trg 5

O. BERNATOVIC

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

SILVESTROV VEČER

„Orjune“ v Ljubljani
v areni Narodnega doma.

Začetek ob 20. Vstopnina prosta.
Godba, deklamacija, petje. Burka in prvovrstni komični nastopi. Nagovor in alegorija.

PLES.

Orjunaši — Svoji k svojim!

Kronika.

Orjuna v obrambi naših nacionalnih interesov v Mariboru. O ustanovitvi nemške tiskarne in banke v Mariboru se je že veliko in dolgo govorilo, sedaj pa je zadeva toliko dozorela, da je treba napeti vse sile, da se prepreči nemška nakana. V ponedeljek, 17. t. m. je prispela iz Beograda v Maribor nenadoma vest, da je vlada Nemcem že dovolila koncesijo za novo tiskarno. Orjuna je nato takoj sklicala sejo odbora ter pozvala na skupen sestanek tudi zastopnika Jugoslovenske Matice prof. Ribarića ter zastopnike vseh narodnih strank. V restavraciji »Narodni dom« so se na to zbrali odbor Orjune, zastopnik Jugoslovenske Matice g. prof. Ribarić, zastopnik JDS g. ravnatelj Dečeta, zastopnik NRS g. tajnik Trošt, zastopnik NSS g. Roglič, zastopnik SKS g. Lipovšek in zastopnik SLS g. ravnatelj dr. Jerovšek. Po temeljitim razmotiranjem položaja se je izvolil poseben odbor iz zastopnikov vseh omenjenih strank in organizacij, ki skliče za nedeljo, dne 23. t. m. ob 11. uri na Stolni trg velik javni shod proti podelitvi koncesije za nemško tiskarno v Mariboru. Ob koncu so zastopniki govorili, seveda neobvezno, tudi o potrebi skupnega narodnega bloka pri prihodnjih občinskih volitvah, ki se bodo vršile prihodnjopomlad, in pri katerih bi lahko Nemci dobili relativno večino in s tem občino, če bi šle slovenske stranke vsaka zase v volilni boj. Akcija se bo še nadaljevala. Želeti bi bilo, da bi tudi vse naše bratske Orjune vsaj v Sloveniji priredile n. pr. na praznike protestna zborovanja proti nemški tiskarni in banki v Mariboru.

Nemška tiskarna v Mariboru. Proti nečuvnemu činu koruptnega beogradskega režima, ki za ceno nemške podpore vladi izdaja narodne interese na naši severni meji, je v Mariboru v vseh narodnih krogih izzvalo viharno ogorčenje. Da se zavarujejo proti presenečenju, kakor je podelitev koncesije za nemško tiskarno, so se združile vse stranke in narodne organizacije ter izvolile akcijski odbor združenih slovenskih političnih strank ter narodnih in kulturnih organizacij. Akcijski odbor sklicuje veliko protestno zborovanje za nedeljo, dne 23. t. m. proti nenarodni politiki režima. Shod se vrši ob pol 11. uri na Slomškovem trgu in prepričani smo, da bo dovolj glasno dopovedal gotovim krogom, da ne trpimo favoriziranja tujcev na našem narodnem telesu. Če pa ta glas ne bo zalegel, bomo pač morali poseči po sredstvih, ki so bolj tehtna, kot papirnati protesti. Kakor se nam poroča iz Maribora, je akcijski odbor poslal ministrskemu predsedstvu in ministrstvu trgovine sledečo protestno brzojavko:

»Združene narodne politične stranke in kulturna društva Maribora najodločnejše protestirajo proti podelitvi koncesije za nemško tiskarno ter sklicujejo za nedeljo javni shod na prostem, kjer se bo dokumentirala volja naroda proti uzurpatorskim tendencam protidržavnih nemških elementov proti onim, ki so avtohtoni slov. narod stoletja zatirali in mu dosledno odkrivali eksistenčno pravico.«

Po nalogu strank in društev

Jugoslov. Matica.

Pravica z zavezanimi očmi. Pri vseh slabih lastnostih Avstrije je bil njen upravni aparat sijajen in predvsem je bilo vzorno poslovanje sodišč. Ugled nepristranosti uživa vsled tega sodna stroka tudi v naši državi po zaslugi vestnih sodnikov. Kakor se oni trudijo, da bi ta svoj renome vzdržali še naprej, tako uporablja koruptni režim vsa sredstva, da v ljudstvu omaže vso vero v avtoriteto zakonov in sodišča. Lep slučaj nam nudi zopet zadnja panamistična afera iz Trbovelj, ki sega s svojimi začetki še v cesarstvo cesarja Janeza. Znano je o njem, da je nosil zlate hlače in frak, a da je znal na najboljši način ustvarjati iz prejšnjih najhujših komunistov in nemčurjev najpristnejše velesrbske radikale, se je pokazalo sedaj. Z zlatom naložen osel prepleza vsak zid, pravi pregovor, katerega resničnost je najboljšje dokazal cesar Janez. Iz denarja, ki čisto gotovo ni bil njegov, je nakazal 350 tisoč dinarjev za nekako konsumno društvo v Trbovljah, ki sploh ne obstoji. Novoustvarjeni radikalni bojeviki so čisto pravilno razumevali svoje vzore in intencije darovatelja in so večino denarja zasvirali. Imena posameznih so za nas postranska reč, ker falotije se dobe nazadnje povsod. — A falotski brezvestni način, s katerim je bila ta koruptna afera spravljena vsaj začasno iz sveta, si je pa v polni meri zaslužil patentno oznako »Mack in SHS.« — Sodišče je namreč popolnoma pravilno te novokrščene radikale, prej komuniste, vtaknilo v zapor in uvedlo preiskavo. V najlepšem teku ga pa presenetil ukaz ministrstva pravde, da se preiskava prekine in ves akt pošlje v Beograd.

Kaj se to pravi, pove nam lahko oni gospod, ki je v Beogradu ustmeno urgiral rešitev svoje vloge, pa jo je našel na mizi sluge, ki je ravno izmotal iz nje svojo običajno dopoldansko slanino.

Sve prema propisu!

Delniška pivovarna v Žalcu. Zadnja narodna pivovarna je po zaslugi gotovih krogov prešla v krepnje družbe Union. O tej zadevi se vodi časopisna polemika med celjsko posojilnico in ljubljansko Kreditno banko. Mi nočemo igrati vloge sodnika, ker o stvari nismo točno poučeni, ugotovimo le, da je žalostno, da naš domači kapital ne more doprinesiti nobene žrtve za podporo prave domače industrije. Na papirju nacionalizirana podjetja so nam dostikrat bolj škodljiva, kot čisto tuje tvrdke. Ker ona pod lepo zvonečim jugoslovanskim imenom importirajo tujce in izžemajo domače delavstvo. Malo idealizma bi se naši denarni krogi lahko navzeli od nemških vzgledov.

VIŠEK NEMČURSKE PREDRZNO-
STI. — ZAŽIG DRŽAVNE ZASTA-
VE V LAŠKEM.

V noči od nedelje na ponedeljek so neznani zlikovci zažgali državno zastavo na hiši trgovca gosp. Elsbacherja, katera se je razobesila za rojstni dan kralja Aleksandra.

Višek tej predrznosti je zapisati odgovornosti tudi našim oblastim, ki pustijo vedno importirati Nemce pod pretezo, da so strokovnjaki. Temu naj bo dokaz, da število tujcev v Laškem vedno raste. Misliti si mora vsak, na kako umeten način

se vseljujejo in zastrupljajo naše ljudi ti tuji elementi.

Zgodaj zjutraj so že nemčurji zaglali govorico, da je zastavo zažgal električni tok, kar pa ni resnica, ker je zastava gorela od spodaj, kar bi pa po vžigu električnega toka začela na sredini goreti. Zločin so hoteli odvreči od sebe in pod to pretezo tudi sum. Krivce je treba iskati ravno pri raznašalcih teh vesti, zato priporočamo žandarmeriji malo več agilnosti.

Sedaj smo si na jasnem, da bode treba več pazljivosti napram nemčurjem. Tudi proti gospodom, ki radi ščitijo te lojalne Nemce, bomo morali započeti najostrejši boj.

Zahitevamo od okrajnega glavarstva z ozirom na državno čast, da takoj izžene vse tuje elemente, krivce pa strogo kaznuje. Oblasti bodo tudi odgovorne, ako bo morala Orjuna sama braniti čast naroda in države.

Vsi Laški nemčurji pa naj vedo, da bodo za vsak tak zločin poplačali s svojimi glavami račune.

TOUT COMME CHEZ NOUS.

Centralni odbor Orjuna v Splitu se je dokaj časa pred zasedanjem kongresa (1.—3. decembra 1923) obrnil na spliški občinski svet s prošnjo, da dovoli v zidavo spominske plošče, ki proslavlja 8 spliških sinov, žrtev za narodno svobodo in ujedinjenje, na stari občinski hiši. Slavnostno odkritje te plošče naj bi se vršilo v dneih kongresa. Večina občinskega sveta, obstoječega iz trumbičevsko navdahnjenih separatistov, pa je prošnjo našega direktorija odbila z motivacijo, da iz formalnih ozirov začasno ne more skedpati o predlogu. Tako je bil Direktorij, ki je hotel ploščo odkriti v dnevih kongresa, prisiljen, da je ploščo v zidal na Pisturi, starem mestnem obzidju ob periferiji Splita. In tu je tudi po programu kongres ploščo odkril (glej kongresno izdajo ljubljanske »Orjune«). Naravnost bestialno zlobno pomanjkanje slehernega čuta pietete od strani spliškega občinskega sveta pa je spliško meščanstvo brez ozira na politično pripadnost tako razburilo, da se je bilo ob priliki odkritja plošče bati nemirov... Zgodilo se je torej, da je narod moral učiti modre občinske očete pietete in politične modrosti! No, efekt ni izostal; kajti ko je po odkritju direktorij zaprosil občinsko upravo, da prevzame ta dragoceni spomenik v varstvo, je po preteku par dni že prejel dopis, ki ga radi karakteristike priobčujemo dobesedno:

Direktorij Centralnog Odbora Organizacije Jugoslovenskih Nacionalista u Splitu.

Pietetom što ga zaslužuju heroji pali za oslobodenje i ujedinjenje našega naroda, Općinska Uprava Splita prima na čuvanje i održavanje spomen-ploču, koju je Vaša organizacija patriotskom pobudom postavila na gradskom bedemu na Pisturi i svečano odkrila dne 1. tek. u prisuču mnogobrojnoga građanstva, te predstavnik vlasti i korporacija.

Sa izrazom narodne zahvalnosti Organizaciji Jugoslovenskih Nacionalista, općinska se uprava Splita na ovaj način rado odazivlje vašoj poned 2. tek. broj 1062 i prihvaća sve proizlazeće obveze za uzdržavanje ovoga dragocenog spomenika, a pridržava se da u zgodan čas iskupi svoje obećanje učinjeno odlukom 20. 11. 1923., br. 6228 i da ova spomen-ploča bude uzidana na zapadnoj strani staroga općinskog doma na Narodnom Trgu. — Načelnik: Dr. Ivo Tartaglia s. r.

Temu dopisu imamo samo še dostaviti, da se glasom poročila našega glavnega odbora spominska plošča že nahaja na občinski hiši.

Pašič, »Vidovdan« in državni interesi. Bratski »Vidovdan« iz Novega Sada prinaša sledečo resnično

vest, ki najlepše dokazuje, kakšnih »podpor« smo mi deležni od vlade: Radi prevelikih zaostankov naročnine smo odposlali po deželi člane, ki naj osebno pobirajo naročnino. Eden izmed njih je prišel tudi v Beograd. Razume se, da je tudi ministrsko predsedništvo slab plačnik, ker nam dolguje naročnino za celo leto. Slučajno je prišel naš član naravnost do samega Pašića. Ta dobro pregleda račun, in seveda g. Pašič bi ne bil Pašič, če bi ta račun tudi poravnal. On najprej lastnoročno popravi potrdilo od 144 Din« na »144 dinara u srebru« in potem našega

člana potom svojega tajnika se okara, zakaj ni na potrdilu kolek in žig organizacije. Naš član, ki mu je znano, kako nam gre trda za denar, hitro kupi in prilepi kolek ter odhiti v beogradsko mestno organizacijo, kjer stavi še pečat od društva. Ko se je tako povrnil v predsedništvo, je bil, to se razume, zopet odbit, češ, da zopet nima budžeta. Ker pa mi ne moremo čakati na budžet, pozivljemo vse prijatelje g. Pašića in ljubitelje avtokratov, da odkupijo potrdilo, na katerem se nahaja lastnoročna biležka g. Pašića. Prepustimo jo po lastni ceni — 144 Din.

POZORI **Išče se** **POZORI**

svetel in zračen pisarniški lokal, najmanj dva večja pritlična prostora, v prometni ulici v Ljubljani.

Ponudbe na upravo Orjune pod šifro „GOSPODARSTVO“.

Vila v Mariboru

s takojšnjim stanovanjem se ugodno proda. Naslov v upravi.

POZORI!

L'UNION

francoska zavarovalna družba v Parizu

Osnovana leta 1825

Glavnica 800 milij. frankov.

Provezna požarna in življenska zavarovanja vseh vrst.

Generalno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Sv. Petra c. 33

Agilni zastopniki se sprejemajo.

Prvorazredni moderni brzopisni stroj »STOEWER«. Zastopstvo Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.

POOBLAŠČENI DOBAVITELJ VSEH UNIFORMSKIH POTREBŠČIN OR. JU. NA.

LJUBLJANA

PETER CAPUDER

VIDOVANSKA 2

Zahtevajte brezplačen cenik, navodila za mero in plačilne pogoje

Sramotni oder.

Golec, glavni urednik mariborske »Straže«, pretepač naših slovenskih fantov-vojakov. Med naše glavne nasprotnike štejejo gotovo tudi glavnega urednika »Straže«, kajti ni ga na svetu lista, ki bi tako ogabno pisal proti svojemu sovražniku, kakor je pisala »Straža« o naši organizaciji. V prvi vrsti nam je za to odgovoren glavni urednik, ki je gotovo moralen povzročitelj vseh onih napadov, nad katerimi se je zgražalo vse pošteno misleče občinstvo. Te dni so nam prispeli čisto slučajno podatki o tem človeku. Zvedeli smo, da je bil svoj čas k. u. k. Feldkurat pri slavnem p. p. št. 97, t. zv. »andemo la« in si tam stekel nevenljivih zaslug v pretepavanju naših zavednih Kraševcev. Tudi je dal marsikaterega neusmiljeno privezati (Anbinden) za čisto neznanne pregreške. Za vse to so nam priče na razpolago in pozivamo vse tiste, ki so trpeli po krivdi tega božjega namestnika, da nam pošljejo tozadevnih podatkov. To so torej zaslaže tega posvečenega klerikalnega priganjača. On seveda misli, da je vse to že pozabljeno, misli tudi, da je pozabljeno njegovo nemoraino življenje v Černovicah, kjer si je nakopal spoino bolezen. Toda bog osvete še živi in tudi njega bo zadela gotovo zaslužena kazen. Vse to je že pozabil naš narod in ravno tisti, ki so ga vodili v največjo nesrečo, hočejo mu biti zopet vodniki. Mi pa bomo neusmiljeno izkopali stare grehe, da pride na dan, kar se je godilo in da krivci ne uidejo zasluženi kazni. Kličemo pa: »Oj narod odpri oči, da vidiš kdo te slepi.«

»Afeb«? Kaj je to? To je akcijsko društvo za železniške potrebščine (Aktiengesellschaft für Eisenbahnbedarfsartikel) — odtod to lepo ime »Afeb«. Ne bi imeli nič proti temu društvu, ki dela sijajne kupčije zlasti tudi v Sloveniji. Toda kdo je zastopnik tega »jugoslovanskega podjetja«? Neki Nemeč Stampil, ki ne zna slovenski, je vrhu tega nestrokovnjak za take stvari (bivši »zobotrebčar«), nemškutari okoli po svetu in odjeda kruh domačim ljudem. Ako hočete živeti pri nas, poskrbite za dostojno zastopstvo. Capito! Drugič kaj več!

POZORI

Več otroških vozičkov, kolesa z gomo se poceni prodajo že od Din 250.—. Ljubljana, Zvonarska ulica šte. 1.

»ITO« zobna pasta sigurno odstranjuje močni lobačni duh iz ust.

BRZOJAV! **Razstava modelov Bernatovič** **Za obilen obisk se priporoča**

V nedeljo dne 23. t. m. od 10 — 13 je otvorjena **novodošlih oblek, pcvršnikov in kostumov.** **Mestni trg šte. 5.**

Vstop prost.

Strojnice za obdelovanje lesa Turbine Transmisije Armature Sesaljke Zvonovi Strojnice tovarne in livarne d.d., Ljubljana.

Službene objave.

Vesti, ki jih prinašamo na tem mestu, nadomestujejo okrožnice in vsebujejo za vse organizacije v Sloveniji obvezne sklepe. Mestni odbori so dolžni pod najstrožjo disciplino te sklope izvršiti, odnosno po potrebi objaviti vsemu članstvu.

NOŠNJA KROJA.

Nepravilnosti povodom nastopov v uniformi, prijavljene oblastnemu odboru, so napotile istega, da ponovno opozarja vse podrejene mestne organizacije na sledeče predpise:

1. Dovoljenje za skupen nastop v kroju lahko izda edino pristojni mestni odbor. V nujnih slučajih predsednik, nikdar pa ne kak drug funkcionar.

2. Za čas trajajočega nastopa se imajo vsi uniformirani člani brez izjeme, bili akcionasi ali ne, brezpogojno pokoravati odredbam voditelja nastopa (čelnika, predsednika).

3. Če se vrši nastop v sedežu organizacije, morajo člani najkasneje 2 uri po končanem nastopu odložit kroj, nikakor pa ne uniformirani posedati po javnih lokalih.

4. Pri prireditvah zabavnega značaja je dovoljen kroj samo na zabavah organizacije in je njega nošnja omejena na področje prireditve. Izjema je, če organizacija na izrečno povabilo pošlje oficijelno zastopstvo h kakim drugim prireditvam. V tem slučaju sme po navodilih odbora nastopati v kroju le delegacija, ne pa vse članstvo.

5. Kazen za prestopke teh predpisov je predvidena v prvem slučaju z ukorom in začasno zabrano nošnje kroja, v ponovnem slučaju s trajno prepovedjo, eventuelno tudi z izključitvijo. O kazni odloča mestni, v gotovih slučajih tudi oblastni odbor sam.

V vsakem slučaju naj pa odgovorni funkcionarji z energičnim postopanjem onemogočijo vse nerednosti, članstvo se naj pa zaveda dolžnosti do časti in ugleda organizacije.

NOŠNJA OROŽJA.

V zvezi z gornjimi določili prepoveduje oblastni odbor najstrožje javno nošenje orožja pri pogrebi, slavnostnih zastopanjih in prireditvah zabavnega značaja. V vseh drugih slučajih odloča mestni čelnik, odnosno odbor na temelju posebnih navodil.

NAŠI LISTI.

V smislu sklepa kongresa Orjune mora biti vsaka mestna organizacija naročena na vse naše liste. V svrhu enotne izvedbe tega sklepa v našem področju bomo sporočili upravam listov:

»Pobeda« — Split,
»Vidovdan« — Novi Sad,
»Orjuna« — Zagreb,
»Šumadijska Orjuna« — Kragujevac,

naslove mestnih odborov, ki imajo dolžnost čimprej poravnati naročnino.

Poleg tega naj vsaka organizacija potom svoje štamparske sekcije nabere čimveč naročnikov za centralni organ »Pobeda« in naš list, kot glasilo oblastnega odbora za Slovenijo.

Delavski sindikat. Kongres je pooblastil zagrebški odbor, da končno redigira pravila in pravilnik za delavsko sekcijo naše organizacije; zato pozivamo vse zainteresirane mestne organizacije kakor tudi posamezne člane, da nam vpošljejo čim prej svoje predloge glede sekcije, ker hoče zagrebški oblastni odbor že na svojem občnem zboru koncem januarja pravila sprejeti ter jih nato takoj predložiti prvi plenarni seji centralnega odbora v potrditev.

Direktorij Orjune vsemu članstvu. Po nalogu direktorija Orjune in glasom zaključkov kongresa vseh »Orjun« z dne 1., 2. in 3. decembra v Splitu pozivamo vse mestne organizacije, da skličejo še tekom tega meseca izredno sejo, na kateri predsednik obvesti vse člane o poteku in rezultatih kongresa, prečita in obrazloži resolucijo ter ob tej priliki

naglasil, kolike važnosti je ta kongres za naš pokret. Predvsem ima mestni odbor ustno kakor tudi potom oglasa dati vsem članom na znanje sledeče sklepe:

Direktorij kakor tudi prestolniška delegacija direktorija in ž njim celokupni centralni odbor so si osvojili težko in odgovorno dolžnost, voditi pokret, samo v prepričanju, da jim bo voditi zavestno, pošteno, delovno in disciplinirano članstvo. Samo ako se vodstvo v teh svojih nadih ne moti, zamore voditi pokret k uspešnemu cilju.

Zato naslavlja novi direktorij kot prvi svoj akt na vse člane »Orjune« pozdrav dela, discipline in stroge vršitve dolžnosti. »Orjuna« je do sedaj imela lepe uspehe, imela pa je tudi mnogo grehov. Odslej moramo grehe opustiti; potem bodo uspehi pač večji. »Orjuna« mora iz kongresa iziti preporočena in nova, to pa le potom samoodgoje, samozavesti, vršenja dolžnosti in discipline.

Izrečno naglašamo disciplino! Mestni odbori morajo strogo paziti na red med članstvom! Vsaki, poredinec ali organizacija, se ima ob strogi kazni izogibati neumestnim in nepotrebnim incidentom, ki bi škodili dostojanstvu pokreta. Akciona in njeni člani morajo delovati samo po navodilih vodstva pokreta. Vedno odločni v obrambi kakor tudi v borbi, ki jo odredi vodstvo, ne sme-

jo izzivati ali iskati incidente, posebno ne z elementi, ki tega ne zaslužijo, bodisi ker so zapeljani, bodisi ker so nevedni.

Dalje naglašajo direktorij delo in neumorno agitacijo ter pridobivanje čim večjega števila poštenih Srbov, Hrvatov in Slovencev pod okrilje jugoslovenske in borbene ideologije »Orjune«.

Člani naj vrše svoje dolžnosti napram organizaciji z rednim plačevanjem članarine, podpiranjem pokretovga časopisa in ostalim delom, ki ga morajo kot člani organizacije vršiti.

Kajti le potem znači kongres razdobje med starim in novim, znači kongres početak nove ere!

Oblastni odbor.

Odbor Mestne Orjuna Javornik sklene na seji dne 10. decembra 1923, da se izključi iz organizacije član Praprotnik Vincenc po § 6. »Statuta«, ker je dejansko napadel br. Svetlana Joška ob priliki proslave »Ujedinjenja« dne 1. dec. 1923.

Mestni Odbor Javornik.

Izključitev. Pri seji mestnega upravnega odbora Orjuna v Celju dne 19. t. m. je bil izključen iz organizacije dr. Ernest Kalan radi kršitve § 2. in 7. naših statutov.

Zahtevajte po vseh restavracijah in kavarnah prvovrstna špeciialna vina v steklenicah tvrdke GJURO VALJAK, Maribor, Grajska klet.

Zahtevajte povsod samo **„IDES“ antracen črnilo** katero je v korist „Jugoslovenske Matice“.

NAJLEPŠE DARILO

ZA NOVO LETO 1924

je, če mladenič kupi in podari svoji izvoljenki otroški voziček, mati hčerki šivalni stroj, oče pa sinu novo dvokolo pri

TRIBUNA F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Pisalni stroji „ERIKA“.

THE REX CO., Ljubljana.

Restavracija in kavarna „ZVEZDA“.

KONCERT

NOVE CIGANSKE KAPELE

bo vsak dan v kavarni od 17. do 19. ure. Od 20. do 22. ure v restavraciji in od 22. ure dalje zopet v kavarni. Kapelnik Rado Šandor. Prvovrstna kapela, došla iz Osjeka. Atrakcija prve vrste.

Teror.

Vohunka italijanskih fašistov. Naše razkritje o Ljudmili Bajtovi, uradnici Ljubljanske Kreditne banke in sorodnici v Ljubljani oklofutaneja majorja fašistovske milice Derflesa, je v javnosti, zlasti pa med zavestnim uradništvom banke vzbudilo veliko ogorčenje. Bajtova se je naravno ustrašila in obraz ji zalučane resnice, zaščito je pa našla edino pri svojem ljubimcu, ki grozi pretepti odgovornega urednika in tudi pri g. podravnat. B. K., ki jo je pozval, naj toži! »Sicer pa te cumje (t. j. »Orjune«) nobeden ne bere.« Gospodu B. svetujemo, da se o resničnosti naših očitkov prepriča pri osebju organizacije, kjer blagajnikuje in potem bo sam odobroval, če se Bajtovi »cumja« ovije na tak način okrog jezika, da ji bo za vedno prešlo veselje nositi vesti — in to še neresnične — v odbor goriškega fašija. Da je bila Bajtova ona dama, ki ga je obiskala zvečer in mu svetovala, naj se vrne preko Jesenic, ne preko Rakeka, kjer ga baje čaka tamošnja Orjuna, je povedal Derfles sam v odboru goriškega fašija. O tem so dokazi v Ljubljani. Enako je

točno dognano, da je Bajtova obdružila v Ljubljani živečega goriškega Slovence, da je povzročitelj napada na njenega dičnega fašistovskega sorodnika.

Mislimo, da smo bili že itak preveč kavalirski, da smo ji svetovali, naj izgine iz Ljubljane. Postopanje z vohuni in izdajalci je povsod enako in ob čih pravil tudi mi nočemo kviriti. Opozorili smo iz kavalirstva Bajtovo! Če se ne umakne sama, se bo morala umakniti pred voljo onih, ki ne trpe poleg sebe — izdajalk in špijonek.

Ljubljanski Kreditni banki. Njenemu ravnateljstvu in uradništvu. Uverjeni o poštenem nacionalnem mišljenju zavoda apeliramo na odgovorne činitelje, da čimprej odstavijo iz banke Ljudmilo Bajtovo, sorodnico voditelja goriških fašistov Derflesa, sestro aktivnega člana fašija in poročevalko goriških zatrateljev našega življa.

Uradništvo, kakor tudi ostalo ljubljansko narodno občinstvo pa pozivljamo, da proti imenovani izvede družabni bojkot in ji tako olajša pot v domovino črnih srca. Bajtova stanuje na Gosposvetški c. v hiši, kjer je svečarna Kopač, na hrani je pa v privatni mensi Kreč na Kongresnem trgu. To je v vednost onih, ki se hočejo potom nje priporočiti goriškimi fašistom.

Ja sam mladi radikal... Krstno slavo Nikole je praznovala prošlo sredo v kleti restavracije »Zvezda« gruča mladih ljudi. Po navzočnosti idealista Ljubo D. Jurkovića in obnašanju čestite družbe domnevamo, da je bil to akademski kvas Hribar-Lukan-Ažmanove radikalije v Sloveniji. Gospodiči so razbijali kozarce, da so letele čepinje po sosednjih mizah in gostih, restavrateryu gosp. Krapežu so pa v zahvalo za opozorilo, da ne pusti razbijati svoje steklenine, razbili pri izhodu električni lesteneč in polili namenoma vso mizo in okolico, da je bila bolj podobna svinjaku, kot restavraciji.

... Pašić (Rade?) mi je ideal! Mi ne merimo želodcev radikaliski omiadin, ker vemo, da jih trenira za karijero političnih izkoriščevalcev države, odsvetujemo ji pa resno, da v bodoče pri takih pivskih treningih pusti v miru Orjuno, ker sicer bodo semestre končali brez kolokvija.

Gospodu Ljubi D. Jurkoviću, ki je ob izstopu iz organizacije izjavil, da bo za kulturne cilje Orjune deloval na drugem, hvaležnejšem polju, pa samo čestitamo na takih pridobitvah. Samo škoda, da je bilo torišče slave bolj podobno poplavi — kot pa plodovitnemu polju.

Silvestrova noč pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ v zgornjih prostorih Narodnega doma. Koncertni spored, saljivi nastopi, srečolov, ples, polnočna alegorija „Ujedinjenje jugoslovenskih pevcev“.

POZORI Stara, priznana solidna trgovina z oblekami **J. MAČEK** se je preselila na **Aleksandrovo cesto 12** (hiša Pokojniškega zavoda), kjer prodaja še nadalje po znatno znižanih cenah.

Priporočna se terpeninovo čistilo (krema) za čevlje tvrdke „SOČA“ v Polčanah.

Zahtevajte povsod našo domačo **KOLINSKO CIKORJO** izvrsen uradniški za kavo.

DEŽNE PLAŠČE v veliki izbiri najceneje pri **JAKOB LAH**, Maribor, Glavni trg 2.

Primerna božična darila

Papir v kasetah, albume, napolnita peresa, koledarčke in dr. priporočila tvrdka

IV. Bonač

Selenburgova ulica Slov. 5.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

OBJAVA IN POZIV

k subskripciji novih delnic XIV. emisije

Na podlagi sklepa občnega zbora z dne 6. maja 1923 in odobrenja Ministrstva za trgovino in industrijo odd. VI. od 14. avgusta t. l., št. 3999 je zvišala Ljubljanska kreditna banka iz azijskega rezervnega zaklada delniško glavnicu od 25 na 37 1/2 milijonov dinarjev brez vsakega vplačila delničarjev

potom zvišanja nominalne vrednosti vseh izdanih 250.000 delnic od Din 100.— na Din 150.—. Od občnega zbora dne 15. decembra t. l. k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke provaja na podlagi istega odloka Ministrstva za trgovino in industrijo nadaljnjo

zvišanje delniške glavnice od 37 1/2 na 50 milijonov Din z izdajo 83.333 novih delnic po Din 150.— nominale.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji smejo optirati na vsakih šest starih delnic eno novo po tečaju Din 175.— tel. quel. V izvrševanju opcije morajo predložiti delničarji stare delnice brez kuponskih pol na blagajnah nižje navedenih mest k prekolkovanju. Inozemskim delničarjem, ki ne stanujejo v enem izmed subskripcijskih mest, ni treba vpošiljati delnic, temveč morajo le točno naznaniti njihove številke in jih na morebitno zahtevo predložiti v prekolkovanje mestu, ki bi se jim v tem slučaju naznanilo. Odlomki izpod 6 delnic se ne vpoštevajo.

2. Protivrednost vseh subskripiranih delnic je plačljiva naenkrat takoj ob subskripciji.

3. Potrdila o vplačilu se morajo skrbno shraniti.

4. Subskripcija traja od 20. decembra do 31. decembra 1923.

5. Kot subskripcijska mesta so določena:

Ljubljanska kreditna banka v Ljub-

ljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Črnomlju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptujju, Sarajevu, Splitu in Trstu;

Hrvatsko-slavonska zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu;

Živnostenska banka, filialka Wien;

Živnostenska banka v Pragi.

6. Ostale delnice nove emisije prevzame garancijski sindikat, ki garantuje uspeh nove emisije.

7. Vse nove delnice so deležne dobička za leto 1924 in imajo kupon za leto 1924.

8. Nove delnice se izročijo subskribentom po rednem občnem zboru, ki mu bo predložena bilanca za 1. 1923, pri mestih, pri katerih so delnice vpisali.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1923.

Upravni svet.

Naš pokret.

Iz sej oblastnega odbora. V seji dne 11. t. m. sta poročala delegata, ki sta se udeležila sestanka in seje mariborske Orjune dne 8. t. m. Disciplinarna zadeva R. se predloži v končno rešitev direktoriju. Predsednik poroča, da je mestna organizacija Ljubljana dala 3000 Din od svoje zadnje prireditve. Znesek se je v celoti nakazal v Split glavni blagajni na račun prispevkov. Seja dne 18. t. m. je poleg rešitve tekočih zadev obravnavala predvsem vprašanje lista, za katerega se je v načelu sklenilo, da se ga v novem letu poizkusi razširiti, če bodo razmere ugodne. Naročnina za list se mora vsled splošne druginje neznatno povišati. — Ker se ponavljajo slučaj, da se obračajo posamezni člani do organizacije za gmotno pomoč in za službe, se ugotovi, da organizacija nima sredstev na razpolago niti ni njen namen. Proti članici V. E. se izvede potom pristojna mestne organizacije disciplinarna preiskava radi obrekovanja. Istočasno se ji prepove do nadaljnjega nošnje kroja. Ponovno se izda in poostri predpis o nošnji kroja, ki se objavi mestnim odborom potom lista v rubriki službene vesti. Članom se prepove javno nošenje orožja pri gotovih prilikah. Za izvedbo obeh sklepov so odgovorni odbori in člani. Prestopke je najstrožje kaznovati. — V smislu finansijskega plana, sprejetega na kongresu se založe markice, potom katerih se bo plačevala članarina, ki je določena na 3 Din mesečno. Podrobnosti izvedbe se prepuste oblastni skupščini, katera se vrši 2. februarja v Celju. Podroben vzpored se določi v sporazumu s celjsko organizacijo.

I. tajnik.

Oblastna skupščina. Redna letna skupščina vseh Orjun v Sloveniji se vrši glasom sklepa zadnje odborove seje na Svečnico, dne 2. februarja. Za kraj skupščine je odbor izbral Celje, upoštevajoč njegovo centralno lego in enakomerno oddaljenost od vseh organizacij. Predvsem pa je odločevalo dejstvo, da je pri današnjih vladajočih razmerah Celje še vedno nacionalno ogroženo mesto, kjer je treba z dostojno manifestacijo, ki bo združena s skupščino, dokumentirati, da stoji Orjuna krepko na braniku narodnih pravic. Uverjeni smo, da bo agilna celjska organizacija napela vse moči, da ta manifestacija čim najsijajneje uspe.

Stavbenik Rudolf Ročak v Trbovljah izvršuje vsa stavbena dela.

Naši listi. Vsi listi prinašajo v zadnjih številkah obširna poročila o kongresu in razpravljajo o metodah dela na podlagi smernic, ustvarjenih v Splitu. Uspehi nas utrjujejo v prepričanju, da je nacionalistični pokret zadobil po kongresu tako trdne oblike, da ga ne bo v bodoče motil noben zunanji vpliv in pritisk.

Iz Dalmacije se nam poroča, da se po kongresu povsod ustanavljajo še nove organizacije, dasi je relativno Dalmacija že najbolj preprežena z istimi. Povsod se opaža energična inicijativa novega vodstva, ki v polni meri izpolnjuje nade, ki smo jih stavili nanj.

Podpora šumadijski Orjuni. Ker se nahaja glasilo šumadijskih Orjunašev v materijelnih težkočah, je sklenil oblastni odbor, da mu izplača mesečno podporo 500 Din. Pozivljamo članstvo, da naroča in širi ta list, glasnik jugoslovanskega nacionalizma med srbskim delom našega naroda.

Direktorij v Splitu ponovno poziva vse mestne organizacije, da potom oblastnega odbora vpošljejo slike in fotografije, ki so v zvezi z našim pokretom. Enako razne brošure, letake. Ves ta materijal se bo uporabljal za propagandne svrhe, deloma pa za spominski spis o kongresu. Organizacije naj se v lastnem interesu čimprej odzovejo temu pozivu.

Redni občini zbor Orju-ne za Poljansko dolino bo dne 6. januarja 1924 ob 14. uri pri br. Anžonovcu v Srednji vasi z običajnim dnevnim redom in pobiranjem članarine za leto 1924. — Srednja vas, dne 19. decembra 1923. — Za predsednika: Fr. Telban. Tajnik: Joža Savič.

Orjuna v Rajhenburgu priredi v nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. popoldne plenarni sestanek članstva, na katerem bo podano poročilo o kongresu.

ZAHVALA.

Podpisana organizacija se najlepše zahvaljuje g. Josipu Jugu, sobno - dekorativnemu slikarju in pleskarju na Rimski cesti št. 16, da je brezplačno, krasno poslal društvene prostore. Omenjeno podjetje narodnemu občinstvu najtopleje priporočamo.

Mestna Orju-na Ljubljana.

Dopisnikom! Vse danes radi pomankanja prostora izostale dopise priobčimo v prihodnji številki.

Uredništvo.

Poravnajte naročnino!

Dopisi.

Iz Kranja. (Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja dne 17. t. m. je bila prva prireditve mestnega odbora naše organizacije, ki je uspela nad vse pričakovanje lepo in pričala o čvrstem razmahu Orjune v Kranju. Točnost je lepa lastnost, ki diči posebno malomeščane, zato pa je tudi mogel predsednik tukajšnje organizacije otvoriti »družabni večer« z nagovorom že ob en četrti na deseto uro, čeprav je bil začetek napovedan ob pol 9. uri. Polagoma je prihajalo članstvo in napolnilo vso prvo, precej veliko sobo v gostilni g. Mayra. Uvodoma je pozdravil predsednik živahno aklamiranega predsednika Oblastnega odbora v Ljubljani. — V nadaljnjem govoru je slikal nevhvaležnost našega naroda, ki je pred vojno slavilo vse različne godove in rojstne dneve habsburških trinogov, na praznike naše osvobodene domovine pa je v kratki dobi petih let pozabil toliko, da je praznik osvobojenja in ujedinjenja minil skoro neopaženo, rojstni dan kraljev pa je hotela proslaviti Orjuna na vsak način in zato priredila ta današnji družabni večer. Njegov govor je izzvenel v klicu: »živel naš kralj — junak Aleksander I.«, kateremu klicu se je članstvo in prijatelji naše organizacije krepko odzvalo. Pevki zbor Narodne čitalnice je intoniral »Bože pravde«, katero himno so navzoči poslušali stoje. Besedo je povzel brat Srbin, profesor Milosavljević. V kratkih besedah je očrtal zgodovino Karadjordjevičev in njihov pomen za osvobojenje naše domovine in spojitve vseh treh bratskih plemen v skupno državo. Kot Srbin, človek vse živahnejšega temperamenta kakor mi, je izrazil razočaranje pri naših nacionalnih manifestacijah. Pri nas ne najde tistega od srca prihajajočega navdušenja, ki je doma v Srbiji, vse mu je preveč mlačno, vsakdanje. Za svoj govor je žel burno pohvalo. Ko so oddoneli poslednji akordi pesmi »Čolnčku«, je vstal br. predsednik Oblastnega odbora v Ljubljani, pozdravljen z viharim ploskanjem. V temperamentnem govoru je razvijal svoje misli o naši domovini, njenem današnjem sestavu in povdarjal, da mora vsak državljan, pa če je tudi republikanec, priznati, da je današnja monarhistična ureditev države edino prava, ker je ravno kralj ista in skoro edina vez, ki veže vsa tri naša plemena v enotno državo, ki bi takoj zopet razpadla, če ta vez preneha. Da pa ta vez prenehala ne bo, zato bo skrbela Orjuna, kateri je s tolikimi žrtvami priborjena svoboda

preveč draga in sveta. In pod vodstvom tega svojega kralja-seljaka bo Orjuna enkrat kakor en mož prestopila meje, da osvobodi še one brate, ki ječe pod katerimkoli suženjstvom. — In zazvenela je pesem »Slovenec Srb, Hrvat«. Kot četrti govornik se je oglašil g. dr. Sabothy. Za tremi govorniki-idealisti govori on popolen realist. Pripoveduje, kako smo morali v stari Avstriji praznovati različne habsburške praznike na ukaz, kako so »am 18. August« še celo po Bosni in Hercegovini vihrale povsod zastave. Samo zavedno meščanstvo mesta Kranja je slavilo ta dan hladno in prezirljivo. Danes pa živimo v svobodni državi, in ker ni bilo nobenega ukaza za slavljenje teh dni, je meščanstvo v svojih vsakdanjih malenkostnih skrbih pozabilo na te praznike. Da uvede med narodom praznovanje teh dni, je poklicana Orjuna, ki naj zanese narodno zavest med narod mesta Kranja in njegove okolice. Brani zavednost kranjskih meščanov, ki so pozabili svoj smisel za napredek mesta v marsičem. Grade prepotrebni »Narodni dom« in so osnovali pod predsedstvom br. župana Pirca odbor, ki ima namen postaviti blagopokojnemu kralju Petru Velikemu spomenik. Ta spomenik bo stal pred »Narodnim domom« in bo prvi spomenik kraljev v Sloveniji. Kon-

čal je z apelom na navzoče, da naj se napravi kolekta za ta spomenik. Pri zbiranju prispevkov se je nabralo 880.50 Din. S tem je položen temelj-kamen. — Ob popevanju Narodne čitalnice se je razvila živahna zabava.

Iz Poljanske doline nad Škefjo Loko. Vse do sedaj smo čakali, da se odpravijo krajevni dvojezični napisi v občini Trata. Ker poznamo g. župana kot »zavednega Jugoslovana«, smo mnenja, da je on to nevedoma prezrl — ali pa hoče s tem prihraniti občini nepotrebne stroške — če bi se le vrnila ranjka Avstrija. Ne bilo bi slabo, ali ne g. župan? Dalje: Ker za naše člane policijska ura velja prav do minute in se jih ovajta samo radi tega, da se jim gmotno škodi, pozivljamo nekatere g. gostilničarje, da prenehajo s celonočnimi plesi, katere prirejajo sicer brez dovoljenja, pač pa samo z namenom, da škodujejo s tem društvom, ki jim niso po godu. Toliko vsem v opomin, da ne bo Orju-na primorana rabiti fizičnih moči.

Orjunaši.

Mi gremo naravnost, ne ozirajoč se na ničvredne malenkosti — rušič barikade separatizma in defetizma.

Vesele božične praznike
želi cenjenim odjemalcem
HROVAT & CO.
tovarna lanenega olja in firneža
LJUBLJANA.

AUTOMOBILE
kolesa, motorje, pnevmatiko vseh vrst, olje, bencin in druge potrebščine
ima vedno v zalogi
F. Florjančič
LJUBLJANA.

Najnovejša MODA
Došli so najnovejši francoski modeli, **Poiret** za dame in gospode. Oglejte si samo pri tvrdki **BRUNSKOLE** konfekcija in splošno specijelno krojaštvo po meri.

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA
MANUFAKTURA
in **MODA**
Na debelo in drobno!

Parfums Oriay Paris
Ing. V. Nikolić
Kraljev. dvorski liferant
Ljubljana - Moste
Telefon št. 562.

Emajlirane Lutzove peči

Vsem cenjenim interesentom naznanjamo tem potom, da smo pravico do prodaje naših peči, ki jo je imela do sedaj tvrdka Vidic & Co., prenesli na tvrdko

Kalmus & Ogorelec Ljubljana

ter da je v naprej edinole ta tvrdka upravičena razpečavati naše peči v Jugoslaviji.

Ker se nam je s tem posrečilo dosedanjo ceno teh peči znatno reducirati, smo prepričani, da si bodo naše priznane dobre peči pridobile staro naklonjenost zopet v polnem obsegu.

W^w. LUTZ & SINOVI.

HALO
Predno kupiš, oglej si izložbo pri **A. Šinkovic nasl. K. SOSS**
Prodaja do konca meseca z 10 do 20% popustom.

Vesele Božične praznike
želi vsem cenj. odjemalcem
SREČKO POTNIK
tvornica sadnih sokov, esene itd.
Ljubljana, Metelkova ulica

Praktična božična in novoletna darila so čevlji z znamko

Prodaja:
v Ljubljani:
Breg št. 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica, Seljak.
na deželi:
v vsaki večji trgovini s čevlji.

Na veliko razpošilja tovarna PETER KOZINA & Ko., Tržiž, Gorenjsko. Ceniki na zahtevo brezplačno.

Manufakturna
veletrgovina
Hedžet & Koritnik
LJUBLJANA

Médicinal-Cognac **Zahtevajte samo:** **Médicinal-Cognac**

„Médicinal-Cognac“ z modrim križcem
 „Jamaica-rum“ z modrim križcem
 „Cognac-rum“ z modrim križcem
 „Citron-rum“ z modrim križcem
 „Médicinal-pelinkovac“ z modrim križcem
 „Najfinejše crem likerje“ z modrim križcem
 „Slivovka in brinjevec“ z modrim križcem

„ALKO“, Ljubljana.

Poravnajte naročnino! **Autogaraža**
autodelavnica

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

A. THALER
LJUBLJANA
GLINCE 37.

MODNA TRGOVINA
A. Šinković
NASL. K. SOSS

LJUBLJANA
Mestni trg 19.
CENE ZMERNE!

NAJVEČJE VESELJE
za Božič

napravite svojim dragim z nakupom prvovrstnega pisalnega stroja ki ga dobite na obroke pri

THE REX, Ljubljana
Gradišče 10 Telefon 268

Gradbeno podjetje
ING. DUKIČ IN DRUG
LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

MERAKL
barve, mastila, lake,
kit, klej, emalje, čopiče in zjamčeno
čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medić, Rakovc, Zankl
d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:
LJUBLJANA-MEDVODE

Carinsko-posredniški in špedicijski bureau
GROM

Centrala: Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 41
Podružnice: Zagreb, Maribor, Jesenice, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Sušak, Beograd Trst.

Inserirajte v „ORJUNI“!

SLOGRAD
Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Tel. inter. 180. Tel. inter. 180.
Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

IVAN ZAKOTNIK
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in minov.
Parna žaga. **Tovarna furnirja.**

Za Novo leto inserirajte v „ORJUNI“.

Če pa želite inserirati tudi v drugih listih, nam to naznanite in mi bomo oglase izročili tudi drugim upravništvom v objavo.